

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tal-25 ta' Ottubru, 2013

Citazzjoni Numru. 2711/1996/1

A B proprio u bħala legittima rappreżentanti ta' wliedha C (4 snin) u D (6 xhur), u b'digriet tat-3 ta' Frar 2012 kunjom l-attriċi ġie mibdul minn 'B' għal 'E'.

-vs-

F B u b'nota tal-4 ta' Mejju 1999 G B assumu l-atti tal-konvenut assenti F B.

Il-Qorti,

Rat iċ-citazzjoni ppreżentata fit-12 ta' Settembru 1996 li permezz tagħha l-attriċi A B H ippremettiet:

Illi l-attriċi hija miżżewġa lill-konvenut, u minn dan iż-żwieġ bejn il-kontendenti dawn għandhom żewġ itfal minuri C u D.

Illi l-konvenut tul dan l-istess żmien rrenda ruġu ħati verso l-attriċi u wliedha ta' adulterju, sevizzi, minaçċi, insulti u nġurji gravi, b'dan ukoll li minħabba dan l-atteġġjament illegali tiegħu lejn l-attriċi u wliedu, il-ħajja konjugali ta' bejniethom saret impossibbli u ż-żwieġ tkisser irrimedjabbilment.

Illi l-attriċi minħabba r-raġunijiet premessi ġiet awtorizzata tistitwixxi din il-kawża b'digriet mogħti mis-Sekond' Awla tal-Qorti Ċivili numru ___/___ (omissis).

Jgħid il-konvenut għaliex għar-raġunijiet premessi:

1. M'għandhiex din il-Qorti tippronunzja s-separazzjoni *a mensa et thoro*, bejn il-konjuġi B minħabba adulterju, sevizzi, minaçċi, insulti u nġurji gravi, u b'dan ukoll li minħabba tali atteġġjament illegali tiegħu lejn l-attriċi u wliedu, il-ħajja konjugali ta' bejniethom saret impossibbli, u ż-żwieġ tkisser irrimedjabbilment.

2. M'għandux il-konvenut jiġi kkundannat iħallas lill-attriċi għaliha u għal uliedha minuri C (4 snin) u D (6 xhur) dik ir-rata alimentarja li din il-Qorti jogħġobha tiffissa skond il-bżonnijiet tal-attriċi u l-istess uliedha minuri u l-meżzi ta' żewġha, jew jekk hekk jidher xieraq lill-istess Qorti, tordna lill-konvenut sabiex iħallas lill-attriċi, minflok dak il-manteniment kollu jew parti minnu, somma globali li fil-fehma tal-Qorti tkun biżżejjed sabiex l-attriċi tkun finanzjarjament indipendenti jew anqas dipendenti mill-konvenut.

3. M'għandhiex din il-Qorti tiddikjara u tipprovdi li l-kura u l-kustodja ta' wlied minuri tal-kontendenti C (4 snin) u D (6 xhur) għandha tiġi fdata fl-interess tal-istess minuri f'idejn l-attriċi.

4. M'għandhomx jiġu applikati kontra l-istess konvenut id-dispożizzjonijiet appositivi tal-artikolu 48 u artikolu 62 u artikoli oħra tal-kapitlu 16.

5. M'għandhiex tiġi xolta l-komunjoni tal-akkwisti bejn il-konjuġi B u l-istess tiġi maqsuma f'żewġ porzjonijiet li

Kopja Informali ta' Sentenza

jigū assenjati waħda lill-attriċi u l-oħra lill-konvenut, okkorrendo permezz ta' periti nominandi, sabiex jagħmel l-imsemmija likwidazzjoni u jipproponi pjan ta' qasma, u Nutar biex jirċievi l-att opportun u kuratur biex jirrapreżentaw lill-eventwali kontumaċja fuq l-istess att.

6. Tikkundanna lill-konvenut jikkonsenja lill-attriċi l-beni kollha dotali u parafernali tagħha u separatament tordna li l-attriċi tiġi mogħtija l-pjena amministrazzjoni tal-beni parafernali tagħha.

7. Tordna li d-dar taż-żwieġ
_____ (omissis), tiġi okkupata
esklussivament mill-attriċi.

8. Tawtorizza lill-attriċi li tirreġistra ossija tniżżel fir-Registru Pubbliku s-sentenza eventwalment mogħtija minn dina l-Qorti.

Bl-ispejjeż inklużi dawk tal-mandat ta' qbid u tal-mandat ta' sekwestru u dawk tal-proċeduri tas-Sekond' Awla tal-Qorti Ċivili, kontra l-konvenut inġunt personalment għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-attriċi A E u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' G B a fol 17, preżentata fl-4 ta' Mejju 1999 fejn permezz tagħha aċċetta l-bandu sabiex jidher għall-konvenut assenti F B.

Rat il-verbali tad-diversi seduti li saru quddiem il-Qorti u quddiem l-Assistenti Ġudizzjarji;

Rat il-verbal tas-seduta tal-24 ta' Mejju, 2013 fejn il-kawża tħalliet għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Li din hija kawża solita ta' separazzjoni li damet is-snin għaddejja minħabba n-nuqqas ta' interess li ħa l-konvenut fiha u anke minħabba l-fatt li huwa telaq minn Malta u mar

jgħix barra; *nonostante* d-diversi opportunitajiet li tatu l-Qorti baqa' ma ressaqx provi ħlief ix-xhieda tiegħu bl-affidavit u dawk tal-familja immedjata tiegħu. Anzi naqas li jidher diversi drabi sabiex isirli l-kontro-eżami.

Illi fil-verita' wieħed ma jistax jimmagina xi provi seta' jressaq għaliex jidher ċar illi huwa kkommetta adulterju fil-kors taż-żwieġ tiegħu mal-attriċi; dan huwa evidenti mill-provi li ressqet l-attriċi u d-dokumenti esebiti minnha. Kif dejjem irritenew il-Qrati tagħna, l-adulterju dejjem kien ikkunsidrat bħala l-aktar raġuni serja għal separazzjoni.

Illi importanti wkoll il-fatt li matul il-kawża ġie pronunzjat l-annullament taż-żwieġ bejn il-partijiet u allura ċerti provvedimenti ma għadx hemm lokhom.

Illi bħala provi wieħed jista' jsemmi:

- l-affidavit ta' **H**, omm l-attriċi, a fol 31, fejn qalet illi:

“fid-29 ta' Ġunju 1994 rċeviet telefonata li daħlulha n-nies fil-flat ta' Birżebbuġa, bl-_____ (omissis). Għamlet rapport l-Għassa. Irrizulta li kien F: garbage bags b'ikel li jħobb hu, passi ta' O l-kelb, condoms “sarpaljati” fil-kamra tas-sodda.

Ma setgħetx tmur tkellem lil bintha għax ma kienx iħalliha tidħol id-dar. Sa marret tittawwal mill-bejt tal-ġar. Rat lilu u l-kelba iżda baqgħet tgħajjat għalxejn. It-tifla ma rathiex.

Qabel iż-żwieġ, miġbud minn miegħi, bla affezzjoni lejn binti, ma kellux impjeg, nesa' jmur għall-eżami tal-compounder. Mhux matur. Wara li żżewweġ baqa' bla mpjeg. Spiċċa l-kors fuq insistenza ta' binti. Bla flus xejn taħt rasu.

Qabel iż-żwieġ binti li kien ilha taħdem u tfaddal tagħtu l-flus biex jixtru plot Ta' Giorni fejn illum jgħixu l-ġenituri ta' F. Flok komplew dan il-post dawn krewlhom id-dar Ħal Balzan. F qalli li ried ibiegħ dan il-post għax ma kellux flus biex ikompli u jien għidtlu li nixtrih.”

- A fol 33, **A B** permezz tal-affidavit tagħha xehdet illi:

“Meta bdejt noħroġ ma’ F, il-familja tiegħu daħħluni fid-dar mill-ewwel u illum inħares lura u ninnota kemm kienu mgħaġġlin biex niżżewġu. F’qasir żmien il-familja tiegħu pprovdulna maisonette li krejniha numru 44 f’ _____ (omissis)”.

Ommu kienet tfaħħru ħafna miegħi – tgħidli kemm hu tifel sew u kwiet kienet tgħidli li meta kienu jgħixu 1-Ġermanja, tant kien kwiet 1-iskola li ma kien ikellem lil ħadd u kull fejn tarah issibu waħdu.

Kienet qaltli ukoll li meta kienu jgħixu Raħal il-Ġdid fid-Dar _____ (omissis), kienu żammet tfajla tqila tgħix magħhom għall-ftit. Din it-tfajla kienet tkeċċiet minn ommha u il-ġenituri ta’ F żammewha tgħix magħhom sakemm sabulha post fit-telgħa ta’ Kordin. Din inkwetatni iżda ma tawnix tgħarif iżjed dwar din it-tfajla.

Ommu qaltli ukoll li jien kont 1-ewwel tfajla ta’ F u qatt ma ħareġ ma’ tfajliet. Fil-fatt, iżda, F qabbditu marda li bilfors ġabha min-nisa. Il-ġenituri tiegħu kienu waħħlu fiha. It-tabib li kellhom dak iż-żmien, Dr. Felice ta’ San Ġwann, kienl-ewwel li nduna b’din il-marda u rrabja ħafna peress li nzerta li kien jaf lili u lill-familja tiegħi. Kien jaf li ma kontx persuna ta’ dik il-kwalita’. Minkejja dan, il-ġenituri tiegħu xorta nsistew li nagħmel test u kelli mmur is St. James Clinic għand Dr. Josie Muscat. Iżda naturalment irriżulta li ma kelli xejn. Ngħid li missier ir-raġel baqa’ jinsisti miegħi li F ma marx ma’ ħaddieħor.

L-inkwiet bejnietna beda mill-bidunett.

F kien jigdeb u l-ħajja tiegħu kienet bażata fuq il-gideb. Qabel iż-żwieġ ta' spiss kont naqdbu f'gideb u dan il-vizzju aggrava wara iż-żwieġ. Kien, per eżempju, joħroġ lejl sħiħ u jgħidli li kien qed jistad ma' ħabib tiegħu fl-aħrax tal-Mellieħa.

Darba meta mort inżuru fejn kien jaħdem fl-ispizerija ta' St. Luke's, sibt żewġt tfajliet li dehru li kienu jafuh sew u kellhom kunfidenza miegħu. Iżda hu qalli li ma kienx jafhom. Huma hu ħerġin, waħda minnhom li kien jisimha I, marret fuqu u gerfxitlu xagħru b'idejha u qaltli "Orrajt F?" Jien kont veru ħadtha bi kbira u skoprejt ukoll li lanqas biss qallhom lil ta' fuq ix-xogħol u lil din it-tfajla li tlett xhur oħra konna ser niżżewġu.

Dak iż-żmien kont mort nitkellem għal parir u l-parir li tawni kien li ma nistax inżomm lil F ġo bozza biex ma jmissu ħadd u allura komplejt miegħu.

F kien jisraq. Wara ż-żwieġ skoprejt li kien hemm incidenti ta' serq minn:

- *Fabbriki f'Raħal il-Ġdid u 1-Marsa.*
- *Mit-Tip Top tal-Belt fejn għamel żmien jaħdem.*
- *Deheb minn raġel xiħ li kien joqgħod viċin tiegħu.*
- *Mediċini mill-medical stores.*
- *Flus mill-ispizerija t'ommi.*
- *Żarma u bieġħ l-stock tal-ispizerija li kellna f'_____ (omissis) fil-valur ta' Lm30,000.*

Kien iżommni nieqsa mill-flus. Kellna C il-kbira kważi mill-bidu. Iżda minnflok ma jtini flus hu, kien jheddidni biex intih il-flus jien. Spiċċajt biex nagħtih ic-cheque tac-children's allowance u drabi oħra kien jirnexxilu jaqdbu hu dan ic-cheque u jsarrfu ma nafx kif. Meta abbandunana għal kollox

ħallieni bid-dejn għand tal-grocer ukoll aparti ħafna dejn ieħor.

Kellu ħabib li ma kienx jogħġobni xejn – ċertu J K li F kien jiftaħar kien satanist. F kien qalli li kien talbu biex jagħmel xi ħaġa biex iġiegħelni nħassar minn mal-għarus li kelli qabel u noħroġ ma' F minflok. Dak iż-żmien ma ħadtux bis-serjeta', iżda llum nemmen li F kien jasal biex jagħmel kollox biex jieħu dak li ried hu.

F kellu ukoll vizzju li jara l-blue films. Kont skoprjethom fil-haversack tiegħu u meta għidt lil ommu minn fuq din qaltli li jmissni nkun kuntenta li mhux pufta u jmissni narahom miegħu. F kien jiżviluppa ritratti ta' nisa nudi ma' dan J K.

Quddiemi stess F kien jiekol lit-tfajliet bil-ħars. Meta konna noqogħdu fl-ispizerija ta' ommi, kull tfajla ħelwa li tidhol tant kien jiekolha bil-ħars li kont nistħi għax kulħadd kien jinduna. Meta darba ma flaħtx u osservajtlu li kien qed jumiljani, tani daqqa ta' ħarta ġo wiċċi.

F kellu ħafna dejn. Ma nafx kif għamlu dan id-dejn għaliex ħa madwar Lm30,000 stock mill-ispizerija li kellna u bieghu. Id-dejn li naf bih hu:

- *Lm6773.43 kont tat-telephone tal-post _____ (omissis) li tellgħu hu bit-telefonati tlett darbiet kuljum li kien għamel għand it-tfajla li mar jgħix magħha l-Ġermanja - L.*
- *Lm580 kont tad-dawl ta' Ħal Balzan.*
- *Lm879 kont tat-telefon tal-ispizerija f' _____ (omissis).*
- *Lm700 Kera tal-ispizerija f' _____ (omissis).*
- *Lm217 kont tad-dawl tal-ispizerija ta' _____ (omissis).*

- *Dejn mal-aġenti u fornituri tal-mediċini u stock minkejja li ommi rawmet 1-ispizerija hi bl-istock b'xejn.*
- *Dejn ma' ommi għal flus li serqilha mill-cash registers.*

Meta twieldet it-tifla C, F tatu rasu. Qalli li ma jridhiex u beda joħroġ waħdu u jħallini bit-tarbija. Kellu ħabib ieħor M mill-_____ (omissis) u kien jivvintali raġunijiet u skuži sabiex joħroġ – bħal per eżempju Billiard tournaments f'Bar _____ (omissis) jew chess tournaments il-Belt.

Meta ftaħna l-ispizerija ta' _____ (omissis) bil-kera, ommi tatna għinuna billi rawwmitu bl-istock kollu. Iżda l-flus li kien jaqla' mill-ispizerija kien iżommu u jonfoqhom u jisparpaljhom fuqu. Kellu passatempji bħal fotografija, u gitarra. Biss Biss xtara erba' gitarri ta' Lm400-il waħda u ħa lezzjonijiet tal-gitarra. Kien imur Paceville u jiffrekwenta n-nisa u divertimenti u jsiefer għand it-tfajla li kellu l-Ġermanja li kien jisimha L. Naf li kien jixtrilha ħafna rigali.

Jien kont naħdem mal-Gvern u l-paga tiegħi kienet tmur kollha għal ħajja – kontijiet tad-dawl, ilma ikel u lbies għalija u għat-tfal. Kont inħallas ukoll Lm100 fix-xahar għall-karrozza li ried jixtri – _____ (omissis) fuq ismu li kien ġiegħelni nagħti l-karrozza parafernali tiegħi _____ (omissis) part exchange. Kont inħallas jien it-tiswijiet fil-_____ (omissis) u fil-Van _____ (omissis) li kellu wkoll. Fuqi waqgħu mbagħad il-kont tal-iskola tat-tifla u taż-żgħira li twieldet ftit qabel abbandunana.

F qatt ma kien joħroġ magħna bħala familja. Ma kienx irid juri li kien miżżewweġ u li kellu tifla. Kien iridha ta' ġuvni. Il-ħarġa tagħna kienet tkun dejjem

għand ommu u jhallina hemm biex imur lejn Paceville mal-barranin jew għand il-ħabib M, ma' żewġ tfajliet. Meta kien isir ħafna ħin, missieru kien iwassalna d-dar għax F ikun għadu ma ġiex mid-divertiment.

Dan M magħruf ukoll ta' wieħed satanist u jiffrekwenta il-Black Masses. F kien ikun spiss miegħu jsuqu peress li Moses ma kellux karozza.

Kif semmejt F kien qabad ma' tfajla Ġermaniża L. Dan sirt nafu f'lejliet l-anniversarju tagħna fil-1994. Kienu qaluli ukoll xi ġirien tal-post li għandha ommi f'Birżebbuġa li kienu jarawh f'dan il-post man-nisa. Ommi sabet ħafna oġġetti neqsin minn dan il-post li kellu iċ-ċavetta għalih F fosthom oġġetti tal-China u Sundial, Aladdin's Lamp, prodotti tal-ispizerija t'ommi, kwantita' ta' bolli antiki tan-nannu, kotba tal-liġi antiki tan-nannu. Jien sibtlu karta li fiha rrefera għal dawn 1-oġġetti biex ipoġġihom għall-bejgħ.

Sibna ukoll f'dan il-post kontraċettivi wżati fuq is-sodda u anke mal-art.

Il-ġirien qalulna li F kienu jarawh spiss ma' tfajliet u jorqdu hemm. F ukoll kien żarma l-karrozza tal-mama', _____ (omissis), u biegħ l-biċċiet għall-iscrap.

Minkejja dan 1-aġir kollu, minnflok għinuna sibt mibgħeda mill-familja ta' F waqt is-separazzjoni. Missieru per eżempju, jaħbilu u jgħid li hu ħallas għall-_____ (omissis) peress li iċ-ċekkijiet inħarġu minnu. Li ma jridx jgħid hu li kont intih il-flus cash jien biex iħallashom lid-Dealer.

Missieru għadu qed jipprova minn kollox biex ikeċċi lili u lit-tfal mill-post ta' _____ (omissis). F kien irreduċa dan il-post mhux abitabbli billi qala' t-trinek u l-wires u kellna noħorġu peress li ma stajt

inkampa waħdi b'tifla u tarbija. Dan kien meta F fil-bidu tal-1996 abbanduna lill-familja u telaq lejn il-Ġermanja. Kont tqila bit-tieni tarbija tagħna meta telaq. Kien reġa' ġie għal ftit iżda rritorna lejn it-tfajla tiegħu u baqa' hemm sal-lum. F ġie bit-tfajla tiegħu fuq il-post tax-xogħol tiegħi u heddidni u qalli li ser jiżgassa l-post u jbidel is-serratura. Fil-fatt hu u missieru żgassaw il-bieb tad-dar ta' _____ (omissis) u għamilt rapport il-Pulizija. Kien hemm preżenti t-tfajla tiegħu L ukoll magħhom u serquli 1-añħar frame tal-fidda li kien fadal.

Dejjem għixt f'biża kbira minn ftit wara twieldet C. Hu kien jheddidni li jekk ma nagħmilx dak li jrid kien ser juża r-revolver fuqi. Kien izomm revolver ikkargat taħt 1-imħadda. Kellu wkoll skieken, airgun u harpoon. Dawn kienu ikkonfiskawhomlu l-Pulizija meta ġew għamlu raid fid-dar fuq warrant tal-Ispettur Maria Stella Cutajar. Ir-revolver ma kienux sabuh għalhiex kien ħbih. Meta telqu l-Pulizija Missieru mar u ġab ir-revolver u għamlu ġewwa borza tal-karti u ħadu miegħu. Dan G B, missier F, kien għamel stqarrija falza lill-Pulizija meta qallhom li F kien ta r-revolver lura lill-persuna minn fejn kien xtrah (b'xi Lm300).

Darba minnhom kien wasal biex jispara għalija bl-airgun u laqatni fuq ġenbejja tal-lemin bil-palletta żgħar u wegġajt.

Meta kien ikun id-dar ma kienx ikollu kwiet bil-lejl – jistenbaħ u jdur mal-kmamar, jittawwal kamra kamra qisu xi miġnun. Metakien jirrabja kien isir aħmar nar, jidgħi u jitkellem ħazin ħafna, u jkisser anke quddiem C. Kisser statwa tal-Madonna li kelli u kien ikisser it-toys tagħha. Darba kellha tiġi ommu biex tikkalmah u dana biss għax mort il-Belt ma' ommi.

Kien jheddidni li kien ser iqabbad lil xi ħadd biex jagħti xeba' lil ommi, u mbagħad imur isibha l-

I.T.U. u jdejjaqha sal-aħħar nifs. Kien jheddidni wkoll li jsib lill-familjari tiegħi f'xi gathering tagħhom u joqtol lil kulħadd.

Darba kellna nċident li seta' wassal għal traġedja meta t-tifla C sabet ir-revolver, qabditu w ppuntatu lejn F. Minflok ma tani raġun minnhabba l-periklu, beda jidħak kemm jiflaħ. Meta għidt lil ommu r-reazzjoni tagħha kienet li minflok ma titkaża, qaltli li tajjeb li nżommu revolver u anke bintha N żżomm revolver ġol-handbag!

Kelli kelba boxer, O, u F qatilha fuq il-bejt. Kien rabatha b'katina ħoxna. Jien u C konna morna noqogħdu għand ommu għax qal li ried jirranġa il-post. Meta rritornajna jien u t-tifla sibna ħafna demm niexef u ħġieġ fuq il-bejt. F ħa lit-tifla fuq il-bejt wara li bdejna ngħajtu għal O. C ndunat li ġara xi ħaġa u meta saqsietu għax qatilha F beda jidħaq f'wiċċha. L-għada konna ħriġna ma' koppja u F beda jiftaħar li qatel il-kelba u jiċċajta allavolja din kienet ħaġa kbira għalija. Saqsa ukoll x'wieħed jista' juża biex iġib il-ġisem tal-kelba f'skeletru.

Meta F kien imsiefer, daħħalt lil ommu u ħallejtha tiegħu oġġetti tagħna tal-familja fid-dar. Meta rritorna, F ġiegħelni mmur l-Għassa u nirrapportaha ta' serq meta hi kienet tatna tant affarijiet! Dawn l-oġġetti li roddejtliha kienu xi oġġetti tal-fidda, żewġ inkwatri u tea set tal-fidda. Dawn kienu tagħha u kienet sellfitomli biex narma għall-magħmudija ta' C. Kieku ma ħadithomx kienu jisparixxu mal-oġġetti l-oħra li ħa F.

F kien anke gideb lil din it-tfajla tiegħu għax ma qallhiex għall-ewwel li kien miżżewweġ u wisq inqas li kellu tifla ta' sena. Kien qallhom li C kienet oħtu ż-żgħira. Kien bagħatilha ritratt ta' C ta' 9 xhur u kien hemm mitkub fuqu "This is my sister, she's a bit older now".

Naf ukoll li F kien jgħbed videos tiegħu ta' Busch waqt is-sess. L saret taf li kien miżżewweġ meta darba mar Ruma u ltaqa' magħha hemmhekk. Hu ġab l-iskuża li kien sejjer jixtri parts għall-Porsche. Kien tani isem ta' Hotel ieħor u meta ċempilt qaluli li ma kellhom ñadd b'dak l-isem. Imbagħad ċempilt għand omm L u hi qaltilna il-verita' kollha nkluz l-istorja li F kien qallhom li ma kienx jgħix mal-ġenituri tiegħu u ma jsemmi xejn dwar il-familja tiegħu.

Qaltilna li hu u Anke kienu qed jagħmlu speċi ta' honeymoon Ruma.

Lil Anke kien qallha ukoll li jien kont ñriġt pregnant minn boyfriend li kelli li telaqni f'dik il-kondizzjoni. Izda kien qed jittradiha wkoll għax kien qed joħroġ ma' tfajliet oħra waqt li kien qed jilagħba tal-maħbub tagħha. Ismijiet ta' tfajliet oħra li niftakar huma P, Q, R – nisa li kien joħroġ magħhom flimkien ma' M. Għandi r-ritratti u ittra li juru meta kienu flimkien.

Darba għal xi 1-4:00 a.m. kien ġie d-dar b'riħa tinten tax-xorb. Kont rieqda ma' C. Kien mimli għaraq u donnu kien drogat ukoll. Sfurzani biex ikolli x'naqsam miegħu. Ma stajtx niċċaqlaq u rrejpjani. Ñriġt tqila.

Kien qalli darba li kien tkellem mat-tobba li kienu jassistu fl-ispizerija dwar li kien oversexed u womaniser. Waqt din it-tqala telaq lejn il-Ġermanja. Darba ċempilli u qalli li għamel sterility test u sabuh sterili. Ried jakkużani li C u S ma kienux uliedu. Meta ġie fis-27 ta' Marzu 1996 ma riedx itini l-I.D. Card biex nirreġistra lit-tifla u ried jara l-blood group tal-baby. Ovvjament ma kien jimpurtah xejn minni u mit-tqala u mill-baby meta twieldet. Waqt li wellidt kien il-Ġermanja mal-ħabiba.

Qabel ma ħriġt tqila kont diġa qed naħseb għas-separazzjoni u forsi F aġixxa bil-ħsieb li din taqa'. Iżda waqt it-tqala jien almenu ħassejt ċertu sigurta' għax irraġunajt li żgur mhux ser joqtolni. Jien kont ħadt id-deċiżjoni li nissepara u l-Qorti awtorizzatni li ngħix fid-dar _____ (omissis) ma' wliedi ad esklużjoni ta' żewġi _____ (omissis)).

Jien kont qabbadt Private Investigator li kien qalli li F kien xtara xi oġġetti li għandhom x'jaqsmu mad-droga u mbagħad hu u persuna oħra marru fuq Yacht.

Fl-aħħar tat-tqala mort ngħix għand il-ġenituri tiegħu. F daħħal lil Ġermaniża fid-dar tagħna _____ (omissis).

Ngħid li F ma faddalx sold u ħadli flusi kollha. Tant ħalliena nieqsin li ġejt fi stat li kien jiekol l-ikel kollu mill-fridge u jien u t-tifla nibqgħu b'xejn.

Ommi kienet għamlet Mandat ta' Inibizzjoni kontrih sabiex ma jwillix l-ispizerija u l-istock għax l-istock kien tagħha. Iżda madanakollu xorta hu w missieru żarmaw ħanut b'valur ta' stock ta' Lm30,000 u ma nafx sar mill-flus.

Id-dar kienet ta' taħt fuq għax suppost kellu jagħmel xi xogħlijiet. Hu u missieru ġabu l-iskuża li omm kienet ser tiegħu ħsieb l-affarijiet u ġarrew kollox id-dar u bieghuhom. Ma ħallew xejn.

C soffriet ħafna milli rat u semgħat u kienet qed tiġi konsiljata minn Dr. Victor Martinelli.

Illum kemm hi u kemm D jattendu skola privata li qed tħallas 1-ispejjeż edukativi ommi. F ma jtini xejn lanqas għat-tfal.

Kopja Informali ta' Sentenza

Nirriserva li inżid mal-affidavit tiegħi.”

Illi a fol 70, xehed **T**, ir-raġel t'oñt l-attriçi illi fil-ġist ikkonferma l-verżjoni tal-attriçi u ommha.

Illi a fol 72, xehdet **U**, iz-zija tar-rispett tal-attriçi li kkonfermat li rat lil F u missieru jsgassaw il-bieb tad-dar u kien hemm tfajla ta' 18-il sena magħhom.

Illi a fol 76, xehed **W**, rappreżentant tal-ETC li eżebixxa *work history* u *registration history* tal-konvenut. Li spiçça jañdem fil-25 ta' Settembru 1991.

Illi a fol 76, xehed ukoll **V**, rappreżentant ta' Micallef Car Centre. Li qal li l-vettura _____ (omissis) bin-numru _____ (omissis) kellha n-numru ñażin. Kellu jkun _____ (omissis) u kien bieġħha lil F u A B, “*Ġieli mort niġbor il-flus mid-dar tagħha. Tani bħala tpartit _____ (omissis) u kellu jagħtini Lm3,000 oħra li ma tħallsux kollha u għalhekk ñadt lura l-vettura. Tani l-indirizz ñażin. Il-_____ (omissis) kienet tiswa' xi Lm5,000 jew Lm6,000 u l-_____ (omissis) nikkalkula xi Lm2,000 jew Lm2,500. Ma niftakarx li bieġħejt xi _____ (omissis) Van lil F. Ma ġejtx imħarrek fuq din u għalhekk ma nafx fuqu*”.

Illi a fol 82 u 86, sar il-**kontro-eżami tal-attriçi**.

Illi fol 86, il-partijiet jiddikjaraw li fil-mori tal-proçeduri ż-żwieġ tagħhom ġie ddikjarat null b'sentenza tat-Tribunal Ekkjeslażtiku fl-Ewwel u t-Tieni Istanza.

Illi a ġew preżentati l-affidavit ta' **G B** (a fol 144) u dak ta' **X**, oñt il-konvenut (a fol 149).

Illi a fol 156, ġie ppreżentat l-affidavit ta' **F B** li jgħid hekk:

“Jiena ltqajt ma' A meta konna camping xi tmintax-il sena ilu, jien kelli dsatax-il sena u hi kellha sitta u għoxrin sena. Konna morna ma' çerta Y li kien jañdem il-medical stores tal-Gvern. Sa fejn naf jien A u dan Y kellhom xi relazzjoni. Dakinhar tal-camping A riedet li norqod ñdejha

minflok norqod hdejn Y u 1-ġuvintur l-oħra. U minn dakinhar bdejna noħorġu flimkien, u kellna relazzjoni intima.

Xi ftit xhur wara A kienet qaltli li ma riditx tibqa' toħroġ miegħi, u jien hadtha vera bi kbira u anqas xogħol ma kont mort għal xi żmien. Irrid ngħid li dak iż-żmien jiena u A konna naħdmu fl-istess post tax-xogħol jġifieri 1-Medical Stores ta' Gwardamangia, jien dak iż-żmien kont għadni student.

Xi jiem wara li qaltli li riedet tħassar kienet qabdet u ġiet id-dar għand ommi u missieri, u kienet ħarġet bl-istorja li jekk ma niżżewwiġhiex kienet se titlaqni.

Inzid ngħid li għall-kuntlarju ta' dak li ntqal fl-affidavit ta' A, jien qatt ma ġrejt warajha biex niżżewwiġha u l-anqas ma kelli pressjoni min-naħa tal-ġenituri tiegħi sabiex jiena niżżewweġ. Il-ġenituri tiegħi qatt ma kienu mgħaġġlin biex jarawni miżżewweġ.

Iżżewwiġna xi sentejn wara li bdejna noħorġu flimkien.

Xi tmien xhur wara li żżewwiġna, A qaltli li trid it-tfal, jien kont għidtilha aħna ppjanajna li nħallu xi sena miż-żwieġ, u dan peress li jien kont għadni zġħir, imma hi baqgħet isostni li trid it-tfal peress illi hi dejjem riedet it-tfal qabel ma jkollha tletin sena. Eżatt ġimgħa wara A qaltli li kienet pregnant.

Fl-affidavit ta' A, hija tgħid li konna krejna d-dar numru _____ (omissis), dan qatt ma kellna ktieb tal-kera u dan missieri kien wiegħdni dan il-post minn meta kelli xi erbatax-il sena. Fil-fatt missieri kien sellifulna peress li aħna qatt ma ħallasna kera.

Fl-affidavit ta' A, issir riferenza għal xi tfajta li kienet ħarġet tqila u li kienu żammewha magħhom il-ġenituri tiegħi. Ngħid li din it-tfajla ma nafx min hi u ma niftakarhiex id-dar. Nippreċiża li l-ġenituri tiegħi kienu żammewha d-dar għal xi ffit jiem biss, u dak iż-żmien jien kelli biss ħdax-il sena. Dan hu kollu li naf dwar din it-tfajla, u li naf sirt nafu biss dan l-aħħar mingħand il-ġenituri tiegħi.

Dwar l-allegazzjoni li tagħmel A fl-affidavit tagħha, dwar marda li kienet qabditni nikkonferma dak li dejjem għidt li jiena qatt ma kelli relazzjoni ma' mara oħra kemm fiż-żwieġ u kemm qabel iż-żwieġ ħlief magħha. Ngħid li għalkemm din il-marda hija trasmessa permezz tal-att sesswali kif qed tgħid li kien qal Dr Felice, jien xorta ninsisti li relazzjoni ma' ħaddieħor ma kellix. Li niftakar lil Dr Felice jgħid li ma għandix għalfejn nimla rasi dwar dak li kelli, peress li ma kelli xejn gravi u qalli biex ma noqgħodx nikkonsulta ma' xi kotba li kelli.

Dak li ntqal li jien kont noħroġ bil-lejl u ma nigix lura qatt ma għamiltu. Anzi kienet A li f'diversi okkażjonijiet li toħroġ ma' ħbieb tagħha u tirritorna tard ħafna bil-lejl. Ngħid biss li kien hemm okkażjoni meta domt bil-lejl għax kont mort bid-dgħajsa ta' ħabib tiegħi nistadu. Din il-persuna kien klijent tal-ispizerija u kien joqgħod Marsaxlokk.

Dak li ntqal minn A dwar żewġ tfajliet li kienu jaħdmu miegħi l-ispizerija ta' St. Luke's, ngħid li jiena kont compounder u xogħli kien inpoġġi bil-qiegħda barra ma' fattiga u tabib, u nieħdu ħsieb li nimlew id-dokumenti qabel mal-pazjenti jieħdu l-medicina. Ngħid li dawn iż-żewġ tfajliet li tagħmel referenza għalihom A fl-affidavit tagħha, kienu nurses u kienu ħbieb ta' ħabib tiegħi, u ċjoe' Z, li kien jaħdem miegħi fl-ispizerija. Waħda minn dawn iż-żewġ tfajliet, kienet miż-Żejtun, kienet taf li jien kont se niżżewweġ. Din il-persuna kienet taf lil A, peress li t-tnejn kienu miż-Żejtun.

Nirreferi għall-punt 8 tal-affidavit ta' A, jien ma nafx li kienet marret għand xi ħadd għal parir.

Rigward it-tfajla tqila, Patricia, wara li tkellimt mal-ġenituri tiegħi skoprejt illi Patricia kienet taħdem ma' oħti, u li lil oħti qaltilha li ommha (omm Patricia) keċċietha mid-dar minħabba li kienet tqila. Oħti ddispjaċieha ħafna u staqsiet lil ġenituri tiegħi jekk jistgħux jgħinuha. Missieri għamel gabra flus fejn jaħdem u rnexxielhom ituha xi flus għal xi għamara. Patricia giet tiġbor din l-għamara u missieri u xi rġiel oħra għenuha ggorrha sad-dar tagħha. Jien ma kont naf xejn fuq dan kollu, sirt naf ftit ilu wara staqsejt lil ġenituri tiegħi.

Jien qatt ma ġejt akkużat b'serq.

Irrid ngħid li matul l-erba' snin li kont qed nistudja l-Ġermanja, qabel ma ltqajt ma' A, waħda mill-añjar kumpaniji fis-suq offrewli sabiex nañdem magħhom filwaqt li nkompli l-istudji tiegħi. Jien kont nañdem f'ambjent mill-iktar sigur u kelli responsabbilta' kbira. Tant kont nagħmel xogħli sew li kont promoss erba' darbiet, darba fis-sena għad-dedikazzjoni tiegħi u għall-fatt li kont ta' min jafda fija.

A tirreferi għal tnejn minn sħabi mingħajr rispett ta' xejn. Qed nirreferi għall-ħabib li kien jiġi skola miegħi li huwa ħabib kbir tiegħi, Mr. K. M'hemm xejn ħazin li tista' tgħid fuq din il-persuna. Sfortunatament, meta iltqajt ma' A kont qtajt il-kuntatt ma' dan il-ħabib tiegħi minħabba li hu kien joqgħod Raħal Ġdid u aħna morna noqogħdu _____ (omissis). Dan ir-raġel huwa Kattoliku prattikanti, fil-fatt ergajna ltqajna 1-knisja waqt funzjoni reliġjuża f'okkażjonijiet varji. Mr. K ilu jañdem ta' manager ma' kumpanja stabbilita għal dawn l-añhar ħmistax-il sena.

A tagħmel referenza wkoll għal għarus li kellha qabli, Mr. AA1. Ma nistax nifhem għal liema raġuni A qalet li jien kont il-kaġun tas-separazzjoni tagħha minn ma' Mr. AA1. A kienet qaltli li kienet hi li telqitu, wara tliet snin għerusija, r-raġuni li tatni dak iz-zmien kienet li hu kien tefgħalha umbrella waqt argument.

A kienet tirrakkuntali kemm dañket meta Mr. AA1 tah ħassu ħazin meta qaltli li hija mhux ser tizzewġu, u fuq meta ttantat u żaret lil wieħed mill-membri tal-basketball tijm li kienu jilagħbu ma' Mr. AA1 fil-kamra tal-hotel tiegħu, Amerikan ta' kulur li hi tgħid qgħad itiha 1-pariri fuq il-ħajja matul il-ħin li damet f'din il-kamra. Kompliet tirrakkuntali kif kellu jiġi tabib biex jgħin lil Mr. AA1 minħabba x-xokk kbir li kien sofra.

Hi kienet issemmi wkoll kemm kienu jaqbd u miegħu sħabu tal-basketball tijm waqt li kienu jkunu qiegħdin jinħaslu minħabba d-daqs tal-parti tiegħu. Jien u Mr. K żgur qatt ma għamilna xejn sabiex din ir-relazzjoni ta' bejn Mr. AA1 u A tintemm. Jien lanqas biss kont naf min hu Mr. AA1 sa ma A wrietni min hu wara xi xhur li konna ilna flimkien. A kienet tuża lin-nies meta kien jaqblilha, u meta ma kienx ikollha bżonnhom iktar kienet ittihom bis-sieq.

Missier Mr. K huwa fotografu mill-aqwa, u mill-għodda antiki li kellu kif ukoll permezz tal-ħafna pariri li tagħna, għallimna ħafna dwar il-fotografija. Kien hu li kitibna fis-Socjeta' tal-Fotografija, in-nudita' qatt ma kienet diskussa, fotografata jew imsemmija bl-ebda mod. L-iktar ritratti li kont nieħu kienu ta' pajsagġi, ħaġa li għadni nagħmel s'issa. Ma nistax nifhem ir-raġuni għaliex A infamat lil Mr. K. Huma familja xierqa, ħbieb tajba u ddispaċieni li A infamathom b'dan it-mod. Dan juri x'tip ta' persuna A hija.

Ħabib ieħor minn tiegħi li xtaqt nirreferi għalih huwa M. M huwa miżżewweg lil Svediza u għandhom tifla dyslexic, hu qiegħed jagħmel dak kollu li jista' biex tgħin lil bintu. Mr. M m'huwiex Satanist u qatt ma semma l-quddies is-sewda, kiber mingħajr missier u dan il-fatt tgħidx kemm kien iwegġgħu, biss hu kien ħabib kbir tiegħi, u kemm-il darba konna niltaqgħu.

A ssemmi wkoll li jien iffissat fuq is-sess. Hi kienet 1-ewwel persuna li kelli x'naqsam. Hi kienet tidħak bil-fatt li jien ma tantx kelli esperjenza sesswali, u kienet qalet ukoll lil oħtha. Għaliha din kienet kollha ċajta. Ovvjament jien qatt ma rrifjutajt l-avvanzi tagħha. Jien kont inħobbha. Hi kienet tħobb l-eċċitament li dan kien igib miegħu u jien qatt ma rrifjutajt. Hi kienet tilbes ħwejjeg mhux xierqa għax-xogħol, u jien kont niddejjaq minħabba li nurses irġiel kienu ta' sikwit jikkumentaw fuq dan il-fatt. Uħud mill-għola ufficjali tal-medical stores kienu wissewni biex ma jkollix x'naqsam magħha minħabba tar-reputazzjoni li kellha. Ħafna mill-kollegi tagħha kienu ħarġu magħha u wara telquha, u kien imbarazzanti l-mod ta' kif hi baqgħet ticċajta magħhom.

A kienet tgerger li qatt ma kont inħalliha tagħmilli ċerti affarijiet sesswalment. Jien kont nistaqsiha xi tkun trid tagħmel u konna nispiċċaw nagħmlu dawn l-affarijiet fil-ġenb tat-triq. Din kienet dinja ġdida għaliha u qatt ma ħsibt li dawn l-affarijiet ma kienux normali, onestament, jien kont inqishom bħala kumplimenti. Jien kont naħseb li kienet tħobbni ħafna, b'hekk jien ma stajt inkun interessat fi tfajliet oħra. Kont inħobb lil A b'mod assolut. Hi kienet taf x'iridu l-ġuvintur, u kif tikkuntentahom. Kien hemm seba'

snin differenza bejnietna, u sal-lum-il ġurnata għadni ma nistax nifhem x'kien ikun għaddej minn moħħha. Irnexxielha twaqqani mill-ewwel ġurnata, meta qaltli biex norqod hdejha.

Jien qatt m'erfejt idejja, la fuq marti u lanqas fuq haddieħor. Ma jistax ikun illi l-ewwel mara li żżewwiġt u nħobb tkun l-ewwel persuna li tirċievi dawn is-swat. Jien kont nirrispettaha ħafna lil A. Kienet hi li darba tefgħatli sikkina waqt argument, u meta ddiskutejt dawn il-fatti ma' ommha, ommha qaltli li darba kien hemm inċident simili, fejn A tefgħat imqass lejn ommha. Ommha semmiet ukoll inċident ieħor li ġara bejn A u oħtha ż-żgħira, biss ma naf xejn dwaru dan l-inċident.

Jien qatt ma kelli dejn f'ħajti, la qabel ma ltqajt ma' A, la waqt li kont magħha, u lanqas wara. Lanqas biss iddejnt biex nirranga l-flat, għamilt dak kollu fi stajt nagħmel jien. Kelli bosta pjanijiet sabiex nirranga l-appartament, biss ma tantx kelli ċans nagħmilhom. Il-pjan kien li nlesti l-appartament qabel ma mmorru noqogħdu fih, biss wara, A ressqet id-data, u qaltli li jekk ma niżżewwiġhiex issa, ma jien ser niżżewwiġha qatt.

Meta konna ser niżżewwiġu ommi u missieri offrewli biex noqogħdu fl-appartament li kellhom mingħajr ma nħallsu l-ebda kera, għaliex konna ndunajna li ma stajniex nibnu dar tagħna bil-flus li kellna. Mrs.H(omm A) żaret 1-appartament u tgħidx kemm għoġobha, irringrazzjat lil missieri talli tana l-possibbiltà' li noqogħdu f'dan l-appartament.

Ftit wara li żżewwiġna, iddeċidejna biex inqattgħu ġimgħatejn Malta bħala honeymoon, biss tliet ijiem biss wara t-tieg, omm A ġiegħlitna nidħlu naħdmu ż-Żejtun, b'hekk ma konniex morna honeymoon tagħna naħdmu. Jien kont ngħid bejni u bejn ruħi li din kienet ta' darba, biss ftit wara omm A kienet għedditni li jekk ma nagħmilx dak li tgħidli kienet ser tagħmel milli tista' sabiex A titlaqni. Jien bqajt imbellah, ma kontx naf x'naqbad ngħidilha, meta għedt lil A, qaltli biex ma nagħtix kasha u li minflok ninjorha.

A kienet tonfoq flus b'mod inkontrollabbli. Jien qatt ma tlabtha flus, u wisq inqas flus mill-paga. Fil-fatt hi kellha kontijiet il-bank li jien qatt ma staqsejtha fuqhom, kemm hawn Malta, kif ukoll barra minn Malta. Hi kienet issemmihom. Għall-ewwel ma kontx nagħti kas, minħabba li hi kienet taħdem għalihom, biss wara bdejt ninkwieta. Meta kont inċemplilha jew infittixha waqt li hi ma kienitx tkun ix-xogħol kont insibha l-ħin kollu tixtri mid-Dolphin Center. Jien bdejt ninkwieta meta darba ġejt mix-xogħol u sibt id-dar mimlija pjanti. Jien inħobbhom il-pjanti u ħadt pjaċir bil-mod ta' kif id-dar kienet imżejna, biss meta staqsejtha kemm nefqet, u hi qaltli Lm100, jien ħadt qatgħa, minħabba li dak iż-żmien il-paga tagħna kienet Lm220 kull wieħed. Meta staqsejtha kif setgħet tonfoq daqshekk hi qaltli li hi tircievi ċekk ta' Lm90 child allowance. Jien qatt ma kont naf xejn dwar dan iċ-ċekk, u ħadt iċ-ċekk li kien jmiss. Biss hi marret is-social services u talbithom jerggħu joħorgulha ċ-ċekk. Wara dan l-incident jien iddeċidejt biex nerġa' ntiha ċ-ċekk minħabba li kienet qed titrattani b'mod ħażin.

Jien nammetti li ma stajtx nikkontrolla s-sitwazzjoni iktar, u hi baqgħet tonfoq. Qatt ma ġemmajt xejn, u jien ma kellix flus imġemmgħa minħabba li kont għadni nispiċċa l-course u qatt ma kelli opportunita' biex naħdem u ngegma'. Nixtieq inżid li A qatt ma wżat il-paga tagħha jew iċ-children's allowance biex tħallas il-kont tad-dawl, tat-telefon, tal-ilma jew xi kont ieħor. Jien ħallast għat-telewixin li kien jiswa madwar Lm300, li għal dak iż-żmien kien ħafna. Il-ġenituri tiegħi xtrawlna l-għamara tal-flat għalina t-tnejn, jien niftakar lil ommi tgħid li kellha tiddejjien ma' ħanut lokali biex tixtrilna l-affarijiet għall-kċina u affarijiet oħra. Din l-għamara tinkludi sitting room u kċina ġdida, kif ukoll kamra tas-sodda li ma kienitx ġdida. Aħna konna nużaw l-appartament b'xejn, jien kont nistħi bil-mod ta' kif A kienet qed iġġib ruħha, minħabba li qatt ma irringrazzjat lill-ġenituri tiegħi. A lanqas kienet taf issajjar u mill-ewwel ġurnata kienet issajrilna ommi, u A lanqas biss kienet tistenna lil missieri jiġi bl-ikel, kienet toħroġ tixtri minflok, u ta' sikwit kien ikollu iħalli l-ikel fuq 1-għatba tal-bieb. Ir-raġuni żgur ma kienitx għaliex il-familja tiegħi ma kinitx tirrispettaha.

Jien qatt ma kont ser inħalli lil familja tiegħi tittratta lil A b'mod ħażin, u qatt ma smajtha tgħid xejn kontrihom. Missieri dejjem kien iwassalha kull fejn kellha tmur minħabba li jien kont inkun qiegħed Marsaxlokk, u minn fuq hi kienet il-ħin kollu toffendih, u tgħajjru li jinten, jien ma stajtx nifhem għalfejn kienet tobogħdu daqshekk. Qatt m'aċċettat il-fatt li kien għeni, u bdiet tivvinta li missieri kellu mara oħra u li għandu tifla barra miż-żwieġ.

Kien fatt magħruf li A kienet tħobb l-attenzjoni tal-irġiel. Wara li żżewwiġna, kienet issemmi bosta irġiel, li meta konna niltaqgħu magħhom kienu ituni x'naħseb li kienu jafu lil marti sew. Waqt iż-żwieġ tagħna, ta' sikwit A kienet tgħidli li sejra xi hens party jew xi ladies night, u tidħol kmieni fil-għodu fis-sakra. Minħabba li ma kienitx issuq, u ma kienitx tgħidli biex immur għaliha jien kont suspettuz. B'hekk darba fost l-oħrajn bqajt imqajjem biex nara min kien iwassalha lura, hi biesitu ta' malajr u daħlet id-dar. Meta staqsejtha min kien, hi qaltli li kien ħabib tagħha u li kienet nesiet issemmih, minħabba li kellu ħamsin sena. Iktar 'il quddiem hi ammettiet li kellha ċertu attrazzjoni lejn irġiel li kellhom ċertu żmien. Darba jien għidtilha biex tagħmel lista tal-irġiel kollha li kienet taf u ġiet lura bi tliet faċċati, jien għidtilha li ma setax ikun għaliex jien kulma kont naf kienu erbat irġiel. Wara ġranet nistaqsiha ġiet b'mazz karti ssemmili l-irġiel l-oħra kollha li kienet iltaqgħat magħhom. Iktar 'il quddiem sibt anka ritratti tagħha ġo bajja, liebsa bikini żgħir u numru ta' rġiel jagħmlula xi tip ta' cream. Hi daħket u qalet li kien party ta' għeluq is-snin.

Meta bdejt naħdem _____ (omissis), A kienet toqgħod tittanta lil sħabi fil-ħanut tal-kompjuters li kellu missieri, u kienet tobogħod il-fatt li missieri u hija setgħu jarawha tagħmel dan. Mal-mgħodija taż-żmien numru ta' nies ikkonfermawli li kienu jarawha tinnamra ma' ragel in partikulari. Ftit żmien wara projbietni milli nibqa' niltaqa' ma' dan ir-ragel għaliex apparentament qallha xi ħaġa li wegġagħha. Jien skoprejt li waqt li kont inkun ix-xogħol, A u dan ir-ragel kienu jmorru l-appartament tagħna flimkien, meta staqsejtha dwar dan il-fatt hi qaltli li dan ir-ragel ġab xi ritratti biex jurihomlha. F'okkażjoni minnhom dan ir-ragel apertament qalli xtaq jorqod ma' marti, A daħkitlu.

Jien ma kontx naf x'naqbad ngħid għaliex dak iż-żmien kont nafdaha, biss ħafna affarijiet jindikaw li kien hemm xi ħaġa bejniethom.

Jien nobogħdu 1-alkohol, u ma nixrobx, fil-fatt għandi allergija għal ċertu nbid u birra. A kienet tpejjep ta' spiss quddiem it-tifla, u għal xejn kont ngħidilha biex għall-inqas tieqaf waqt it-tqala, ma rieditx tisma' minni. Meta ħbieb minn tagħha kienu jiġu kienet iġġorni l-Casino u kont nispiċċa nisma' stejjer ta' vjaġġi varji, fosthom kien hemm wieħed li laqatni. A kienet marret Londra, fejn waqt li ħabib tagħha kien qiegħed jagħmel is-sess ma' l-art, A kienet rieqda ġo sodda ma' raġel ieħor li kien għamel lejl sħiħ jitlobha torqod miegħu. Kien diffiċili nisma' dawn l-istejjer, minħabba li kienet l-ewwel imħabba tiegħi, kont inħossni stupidu quddiem sħabha.

A dejjem kellha ħsieb wieħed biss, biex tidher tal-flus quddiem sħabha, ħajja li aħna żgur ma stajniex insostnu. Hi fittxet l-aqwa skejjel privata għat-tifla, u jien kont kuntent, minn dejjem xtaqet l-ahjar. Hi xtaqet tiegħu loan sabiex tħallas deposit biex it-tifla tagħna tkun ikkunsidrata, l-ammont kien ta' Lm500 għal kull applikazzjoni. Jien aċċettajt li niddejjem għaliex xtaqt li t-tifla tmur fl-aqwa skola, biss iktar ma beda jgħaddi żmien, iktar bdejt ninduna li A ma kienitx tinteressa ruħha fix-xogħol li t-tifla tagħna kienet tagħmel l-iskola. Jien kont nipprova mmur id-dar kmieni kemm jista' jkun sabiex inkun nista' noqgħod mat-tifla tagħna waqt li tkun qed tagħmel il-homework. It-tifla kienet intelligenti, kulma kellha bżonn kien lil xi ħadd min joqgħod magħha u jinkuraġġiha. Jien kont imdejjaq hafna li marti lanqas hekk ma setgħat tagħmel ma' bintha stess. Hi kienet taħseb li jekk tħallas għall-skola tajba, ma jkunx hemm għalfejn toqgħod mat-tifla, biss meta C, t-tifla tagħna, ma kienx jirnexxielha, A kient tgħajjarha stupida u jien tgħidx kemm kont nirrabja magħha għaliex it-tifla tagħna intelligenti ħafna, ħafna mill-ħbieb tagħna jistgħu jikkonfermaw dan. A ma kienitx taf tkun omm, l-unika ħaġa li kien jimpurtaha hu li t-tifla tidher qisha pupa quddiem kulħadd, u qatt ma kienet tagħmel xejn iktar.

Kont inċemplilha kuljum mill-farmaċija, biss hi qatt ma kienet twieġeb it-telefown. Għalkemm it-tifla tagħna kienet dejjem tkun liebsa sabiħ, jien kont ninkwieta kemm A kienet tonfoq fuq dawn il-ħwejjeġ. Jien qatt ma għidt xejn, minħabba li 1-ħwejjeġ kienu għal binti fl-aħħar mill-aħħar.

Rigward il-grocer, darba kelli mmur inħallsu xi dejn li kellna, dan ixxukkjani minħabba li 1-kont ma kienx għoli u A kellha biżżejjed flus biex tħallsu, biss hi kienet tonfoq il-flus tal-paga fl-ewwel ftit granet tax-xahar. Kont sorpriż bil-mod bil-livell ta' kunfidenza li dan ir-raġel kellu mal-mara u mat-tifla tiegħi. Il-kontijiet li qed tirreferi għalihom A huma dejn tagħha, dawn kollha ta' A wara li hi ddecidiet biex tissepara minħabba li ommha kienet tgħidilha biex titlaqni. A qaltli li ommha kienet tgħidilha li jien minix biżżejjed ta' klassi, ommha riditha tiżżewweġ xi tabib jew xi farmaċist. Iż-żmien meta ħafna mid-dejn beda jingema' kien wara li aħna ħassarna, meta ma kellniex iktar paga. Nixtieq insemmi wkoll li fuq il-kontijiet tat-telephone hemm dati mnizzla bħala magħmula għal barra minn Malta, waqt li jien lanqas biss kont qed noqgħod _____ (omissis).

Jien inħobbha lil binti, dakinhar li twieldet mort l-medical stores, il-post fejn naħdem jien u l-kollegi u l-hbieb tiegħi kollha kienu hemm. Huma tgħidx kemm ferħu miegħi meta għidtilhom li kelli tarbija. Matul it-twelid, A tgħidx kemm offendiet lin-nurse, u wara li twieldet C lanqas biss riedet iżżommha. Kont jien li qgħadt mat-tifla għaliex kellhom jagħmluha go cot il-bogħod minn ommha. A kienet f'burdata orribbli. Kellna problema wara t-twelid ta' C għaliex A nsistiet li xtaqet tiġi eżaminata minn Dr. T li huwa tabib mill-aqwa, biss huwa wkoll ir-raġel ta' oħtha, u jien ħassejtni daqsxejn imbarazzat li membru tal-familja kellu jeżamina l-partijiet privati tal-mara tiegħi. Hi ma kellha l-ebda problema u ma riditx tisma' minni.

Bdejt ninnota li l-affarijiet bejn A u C kienu qiegħdin iktar ma jmur, imorru ħażin, kont nisma lil A tgħajjat mat-tifla biex ma tħammigx il-ħwejjeġ u ma tkemmixhomx. It-tifla kienet dejjem tkun under weight, u jien kont nipprova nixtrilha l-ħelu sabiex hi tkun tista' issostni ruħha. Kien perjodu ikrah ħafna, bejn ix-xogħol, l-inkwriet tat-tifla u nagħmel il-faċendi

tad-dar, bil-kemm kien ikolli çans nistrieñ, u dan qabel ma skoprejt li kelli nerġa' ngħaddi d-dawl madwar il-flat.

Rigward il-farmaċija, l-istokk li kien ikun hemm qatt ma kienx jammonta għall-eluf, u dan kien jinkludi stokk li kont xrajt jien. Ammont kbir ta' dan l-istokk kien skadut, u ma kellu l-ebda valur. Mrs H pruvat tisforza l-aġenti biex jieñdu l-prodotti lura billi tgħidilhom illi l-prodotti skaduti kienu parti mill-añhar stokk li kienet xtrat. L-aġenti malajr indunaw u rrifjataw jieñdu l-prodotti lura. Il-prodotti kienu ilhom snin skaduti minħabba li Mrs. H xtrat ammonti kbar ta' prodotti farmaċewtiċi biex tieñu benefiċċju ta' xi bonuses u ma rnexxilhiex tbiegħhom.

Bosta klijenti ġew igorru bil-mediċinali skaduti, u kien dak il-ħin li jien indunajt li kellna stokk sħiħ skadut. Jien kont akkwistajt ħafna minn dawn il-mediċini mingħandha, u hi rrifjutat toñodhom lura u qaltli biex nipprova nikkonvinċi l-aġenti biex joñduhom lura. L-aġenti ma ħaduhomx lura għaliex indunaw mill-kaxxi tal-prodotti li l-istokk kien antik minn xi number fuq il-paketti stess. Jien bdejt ninkwieta u bdejt niċċekkja d-dati ta' skadenza tal-prodotti li kont akkwistajt mingħand Mrs. H. Fl-añhar kelli ineñhi dawn il-prodotti minn fuq l-ixkafef. Dawn spiċċaw ġo kaxxi ġo garaxx u fl-añhar fiż-żibel. Meta wasalna biex nagħlqu ma kien għad fadal xejn fuq l-ixkafef.

Li kont nagħmel hu li nieñu l-lista tal-mediċini li l-klijenti kienu jkunu jridu, u kont inġibilhom il-prodotti fil-brejk ta' nofsinhar minn aġenti differenti. Ħafna min-nies kienu jaċċettaw dawn il-kundizzjonijiet, għaliex nañseb kellhom grazzja miegħi, u qatt ma marru ġo farmaċija oħra. Jien kont nordna mediċini f'ammonti żgħar, fuq rakkomandazzjoni ta' żewġ tobbja. Dan kien l-unika mod ta' kif stajt inżomm in-negozju tiegħi minħabba li l-biegħ kien isir f'ammonti żgħar. Il-fatt li l-farmaċija ma kienitx sejra sew ma kinitx sorpriża. Bosta nies avżaw lil Mrs. H illi _____ (omissis) ma jiflaħx għal żewġ farmaċiji, biss hi qatt ma semgħat minn ħadd. Il-ħanut kien f'it metri kwadri u ma kienx hemm post fejn inżomm l-istokk, kulma kellna kienu għaxart ixkafef, u ma setgħux joqogħdu iktar minn ħamsa min-nies fl-istess ħin. Jien kont imdejjaq nañdem

hemm, ma kien hemm post għal xejn, biss il-mara tiegħi ma kienitx issuq, u kien il-bogħod, kif ukoll dak iż-żmien kellna lit-tifla, b'hekk bqajt hemm. Nixtieq inżid li paga qatt ma kienet diskussa, jien kont nieħu biżżejjed flus biex inkunu nistgħu ngħixu.

A tirreferi għall-farmaċija bħala post fejn iżżomm il-mediċini, jien ma kellix idea ta' dan il-ftehim li A għamlet ma' ommha. Mrs. H riedet tiftaħ tliet farmaċiji f'daqqa, kien pjan minn tagħha sabiex jirnexxielha tbiegħ l-istokk antik li kellha wara snin ta' xiri f'ammonti enormi. It-tieni farmaċija ma ħadmitx għaliex wieħed mill-membri tal-familja nduna bl-ingann u ddecieda biex ma jidholx fiha, din kellha tiftaħ l-_____ (omissis).

Is-somma tal-eluf ta' liri li ssemmi A hija tentattiv ieħor minn tagħha sabiex tieħu dak li trid minn dan iż-żwieġ. Minn fejn setgħu jiġu dawn il-flus? L-aġenti kollha kienu jafu u qaluli li Mrs. H kienet falliet, u li ma kienitx tħallas il-kontijiet. Jien kelli nħallas għat-tisbieħ tal-farmaċija, tad-dar, għall-ixkafef, il-bibien tal-ħadid, għas-sinjal bl-isem tal-farmaċija, għall-madum taċ-ċeramika, l-ispejjeż sabiex dan il-madum jitqiegħed postu, il-kamra tal-banju, is-sodda fejn it-tabib iżur il-pazjenti, il-fridge, il-cash register, xorok, is-saqaf, dawli, ilma u drenagg, jien ħallast għal kollox mill-paga tiegħi, u missieri għeni. Meta kelli kollox lest u l-ixkaffef f'posthom, Mrs. H ġiegħlitni nħassar l-ordni li kont għamilt, u b'hekk tlift id-deposit. Dan kien żmien orribbli għalija, qatt ma kelli ħin nagħmel xejn. Nhar ta' Sibt kont naħsel il-platti kif ukoll l-art, li ħafna mid-drabi tgħidx kemm kienet tkun maħmuġa, jien kont ngħidilha lil A, biss hi qatt ma għamlet xejn fuq din is-sitwazzjoni. Jien ma kontx irrabjat dwar dan, biss wara ġimgħa sħiħa xogħol, nispiċċa naħsel u nnaddaf il-flat, mingħajr għajuna mingħand A, kont nispiċċa għajjen mejjet. Nhar ta' Ħadd A ma kienitx issajjar lanqas, pruvat darbtejn, biss ma rnexxilhiex, u ma reggħatx pruvat. Jien xtrajt washing machine oħra minn _____ (omissis) u ġibtha d-dar sabiex inkun nista' nlaħħaq mal-ammont enormi ta' ħwejjeġ li kienu jakkumulaw matul il-ġimgħa u li jien kont naħsel nhar ta' Sibt.

Jien u A ma tantx konna noħorġu flimkien, matul il-gimgħa jien kont inkun dejjem xogħol sat-8:00 ta' fil-għaxija, u nhar ta' Sibt kont inkun qiegħed innaddaf. L-unika ġurnata libera kienet il-Ħadd, f'din il-ġurnata konna mmorru għand ommha, biss jien qatt ma kont nieħu pjaċir għandha minħabba li omm A kienet il-ħin kollu tikkritikani u tfakkarni li jien minix gradwat. Id-dar kienet tkun maħmuġa ħafna u jien kont ninkwieta fuq it-tifla tagħna, il-flushing ta' fuq ma kienx jaħdem, biss huma xorta kienu jużaw t-toilets ta' fuq u jħalluhom maħmuġa. Kien ikun hemm dubbien fuq l-ikel u fil-fridge, u kienu jaħslu l-ħwejjeġ fis-sink tal-kċina. Omm A kellha wkoll numru ta' wires esposti, dan ma kienx ambjent tajjeb fejn stajt nieħu lit-tifla tiegħi. Jien pruvajt nirranġa d-dar ta' Mrs. H biss iktar ma jgħaddi żmien iktar bdejt ninduna li kienu jqabbduni nagħmel affarijiet li kienu ta' periklu għal saħħti, fl-aħħar spiċċajt ma bqajtx immur għand omm A għal kollox.

Kellna żewġt iklieb, boxer u cocker spaniel. Jien kont nitma' liż-żewġt iklieb, kont noħroġhom u kont nagħmel siegħat naħsilhom u nilgħab magħhom. Bħas-soltu, ftit xhur wara li xtrajnihom, A ma tatx każhom, tant li darba minnhom il-cockers paniel tant kellu għoqqiedi li kellna inqaxxruh, ftit żmien wara, gidmitu s-sandfly minħabba li ħadd ma kien jieħu ħsiebu. Infaqna ħafna flus fuq mediċinali għal dan il-kelb, u fl-aħħar jien għidt lil A li aħjar nagħtu l-kelb lill-S.P.C.A. minħabba li seta' jqabbad xi ħaġa lit-tifla tagħna. A ma semgħetx minni. Jien pruvajt nieħu ħsieb dawn il-klieb kif stajt, biss qatt ma kien ikun hemm ikel biżżejjed id-dar, fil-fatt ġieli kont nispiċċa ntihom mill-ikel tiegħi stess. Saħansitra bnejt post fejn il-kelb seta' joqgħod fuq il-bejt. Jien kont noħroġ il-kelb kull meta kont nista', mhux veru li qtilt lill-kelb u ma għandix idea x'garalu l-cockerspaniel.

Nixtieq inżid li jien qatt ma kont involut f'tournaments ta' billiard jew chess, lanqas biss naf fejn qiegħdin dawn il-postijiet fil-Ħamrun jew il-Belt Valletta li A qiegħda ssemmi.

A qatt ma kienet tirreferi għal ommha b'mod ġentili u li b'xi mod kienet tesprimi l-imħabba li kellha, kienu jkunu il-ħin kollhu jigġieldu, u jien naħseb li saħansitra jobogħdu lil

xulxin. A kienet tgħid lil ommha Mummja, kien ikollhom argumenti mimlija rabja. A kienet tgerger li ommha kienet teħdilha l-flus, bl-iskuża li kienet qiegħda toħdilha ħsieb il-flus. Jien ma nafx x'kien jgħri qabel ma ltaqajt magħha, kulma naf hu li ftit xhur wara li żżewwiġna, irċivejna kont tat-taxxa għoli jgħid li A qatt ma ħallset taxxa. A tgħidx kemm kienet irrabjata u marret tirrabja m'ommha, u tgħidx xi ġlieda ġġieldet, din il-ġlieda baqgħat għaddejja u ġiet ripetuta għal diversi ġranet wara xulxin.

Darba fost l-oħrajn, wasalt id-dar u nsib lil marti twerżaq, qabdet tgħajjat u tgħid li ommha serqitilha żewġ tpingijiet u ġizirana tal-perli. A imbuttattni biex immur l-għassa nirrapporta s-serqa. Jien qatt ma sfurzatha tagħmel xejn, lanqas biss indunajt li kien hemm t-tpingijiet neqsin qabel ma' qaltli. Biex tpattihielna, omm A qalet lill-pulizija li aħna kellna arma tan-nar d-dar tagħna. L-appartament tagħna ġie mfittex u arma tan-nar qatt ma nstabet. Kien hemm numru ta' pulizija li fittxew l-appartament tiegħi, waqt li jien lanqas biss kont prezenti, u b'hekk bl-ebda mod ma stajt naħbi din l-arma prezunta li vvintaw li kelli. L-implikazzjonijiet li jien sparajt arma huma foloz, jien qatt ma kelli arma, b'hekk m'huwiex possibbli li jien sparajt waħda. Nixtieq inżid li binti qatt ma sparat arma tan-nar, u li oħti ma ġġorx arma tan-nar fil-handbag tagħha.

Anka wara dawn l-akkużi, jien qatt ma heddidt lil ħadd, la minn tal-familja u lanqas barra mill-familja. Jien bqajt nirrispetta lil din il-familja anka wara diversi tgħajjir, fil-fatt jien kont immur tajjeb ma' ħafna membri tal-familja ta' A. L-unika persuna li kont nipprova nevita hi lil ommha li tgħidx kemm kienet tinsulentani.

Mrs. H ġiet żżur il-farmacija darba fost l-oħrajn ma' żewġt irġiel miż-_____ (omissis) li irrangaw l-ixkaffef eżatt kif riedet hi. Jien aċċettajt minħabba li hi kellha ħafna iktar esperjenza minni f'dan ix-xogħol, u jien xtaqt niftaħ malajr kemm jista' jkun minħabba tal-ammont ta' flus li kont qed ninvesti f'dan il-proġett. Wara li l-ixkaffef kienu lesti, ftit ġimgħat wara, reġgħu żaruni ż-żewġt irġiel miż-(omissis) f'xi l-għaxra ta' bil-lejl. Kienu rrabjati biss ma heddunix, qaluli li Mrs. H ma ħallsithomx.

Dan xejn ma huwa ġdid, A qalet lil wieħed mill-aħjar diżinjaturi sabiex iħitilha l-libsa tat-tieg. Wara t-tieg ma ħallsitux għaliex qalet li l-libsa ma għoġbithiex u ma kienitx bħalma riedu huma. Jien smajt ġlieda għaddejja fil-farmaċija u l-ħajjat kellu jitlaq jiġi bi stand tan-nuċċalijiet tax-xemx għaliex ma tawhx flus. Fl-opinjoni tiegħi, il-libsa kienet bellezza.

Iż-żewġt irġiel miż-_____ (omissis) beżżawni, biss ma heddu, kienu biss irrabjati ħafna, il-ġurnata ta' wara ħallasthom 'il fuq minn Lm200, u kelli nissellef nofs il-flus għaliex ma xtaqthomx jerġgħu jiġu għandi.

Missieri spiċċa joqgħod waħdu fil-ħanut tal-kompjuters, dan kien business għal qalbi ħafna, kien biss triq il-bogħod mid-dar tagħna, kien perfett. Jien kelli nirrinunzja għall-lezzjonijiet tal-kompjuter nhar ta' Sibt fil-għaxija, wieħed mill-missierijiet kien qalli wara kemm kien ferħan li t-tifel tiegħu daħal l-universita' biex jilħaq programmer. Dan il-ħanut kien l-għaxxa tiegħi u kont imdejjaq ħafna meta missieri kellu jbiegħu.

Kellna nagħlqu l-farmaċija minħabba d-dipartiment tas-saħħa għaliex qatt ma kien ikollna farmaċist fil-farmaċija, Mrs. H kienet tisfurzani niftaħ xorta għalkemm id-dipartiment kien wissieni elf darba sabiex ma niftaħx. Din is-sitwazzjoni baqgħat sejra u jien bqajt niftaħ sa ma darba ħaduli ċ-ċwievet tal-post, li kienu miżmuma l-Belt. Ma kellniex iktar klijenti, u t-tobba li kienu jaraw il-klijenti fil-farmaċija tagħna kellhom isibu post ieħor fejn jeżercitaw il-professjoni tagħhom. Kien hemm xerrej interessat li kien lest iħallas Lm10,000 biss ommha ma rieditx, preferietna nagħlqu milli inbiegħhu. Nixtieq inżid li jien qatt ma kelli x'naqsam ma' drogi, l-farmaċija ġiet introdotta f'ħajti meta iltqajt ma' A. Kienet A li kienet tiegħu pinnoli bl-addoċċ.

A tirreferi għal karozza li kienet qiegħda tħallas. Aħna konna għamilna permuta tal-_____ (omissis) li kienet ġdida u kienet tiswa 'l fuq minn Lm4,000, jien kont inħallas il-pagamenti għall-karozza qabel ma żżewiġt, kif ukoll 1-ispejjeż li kien ikollha x'taqsam magħhom. Is-service tal-

karozza kien ikun bejn Lm120 - 150, li għal dak iż-żmien kien ammont sostanzjali għaliġa. Biex ma nsemmix il-flus li kont naħli petrol minn _____ (omissis) saż-_____ (omissis) erba' darbiet kuljum, u xi minn daqqiet anka sitta. Meta partatna l-karozza, il-valur tagħha kien ta' Lm3,000, A ma għandiex idea tal-prezz tal-pagamenti tal-karozza għaliex hi qatt ma ħallset xejn minnhom. Darba fost l-oħrajn il-karozza tiegħi kellha l-ħsara u jien ma stajt insewwiha, u spiċċajt naqbad il-karozza tal-linja, u bosta drabi, minħabba li l-karozzi tal-linja kienu jieqfu jaħdmu kmieni spiċċajt nimxiha sad-dar.

Nixtieq inżid ukoll li l-karozza _____ (omissis) kienet biss biċċa mbarazz mingħajr pjanċi ta' reġistrazzjoni, jien ma ridthiex wara l-bieb minħabba li l-ispazju tal-parking kien limitat u 1-ġirien bdew igergru, biss A qatt ma semgħat minni, fl-aħħar, spiċċajna kellna nħallsu sabiex xi ħadd jiġi jeħodhielna minn quddiem il-bieb. Fl-aħħar, nixtieq ngħid ukoll li jien qatt ma sselift il-pjanċi mingħand Mrs. H.

Il-post ta' _____ (omissis) ma kien xejn ħlief miżbla, jien bqajt imbellaħ kif A marret toqgħod hemm wara li sseparajna. Jien għedtilha biex għall-inqas immur ngħinha tnaddaf il-post biss hi rrifjutat, u qattli li kellha ħabib li kien ser jgħinha. Jien ma nafx min din il-persuna hi, biss bilfors kellu jkun raġel biex seta' jgħinha tnaddaf dak il-ħmieġ u 1-imbarazz kollu li kien hemm. Ma kien hemm xejn ta' valur hemm, il-post kien mimli wirdien, kien hemm ikel li kien ilu fuq il-mejda għal snin twal. Jien kelli ċ-ċavetta ta' dan il-post, bħalma kelli tal-_____ (omissis), biss qatt ma mort ma' nisa hemmhekk, jien qatt ma qlibtilha lil marti. Kull riferenza li A tagħmel għall-ġirien li rawni nidħol go dan il-post ma' nisa hija gidba, u nistieden lil dawn in-nies sabiex jiġu jikkonfermaw dak li qiegħdin jgħidu.

Dakinhar li A qiegħda ssemmi, ħabib tiegħi, sajjied minn _____ (omissis), kien stedinni sabiex immur sajda miegħu, jien ħadt lil kelba O miegħi, lil marti kont diġa' avzajtha. Il-ħabib tiegħi u t-tfajla tiegħu stennewni l-flat ta' _____ (omissis) sa ma jien mort niġbor il-kelba, f'dan iż-żmien, ma għandix idea jekk il-ħabib tiegħi użax xi tip ta' preżervattivi. Biss aħna u sejr in lura xtrajna xi frott li qgħadna niekluh

hemm, nixtieq inżid li miegħi qatt ma kien hemm nisa, u qatt ma ltqajt ma' pulizija jew ġirien, b'halma qiegħda tallega A.

A qatt ma riedet toqgħod _____ (omissis), biss jien qatt ma pruvajt inkeċċiha 'l barra. Hi xtaqet tmur toqgħod _____ (omissis). Dara fost l-oħrajn meta wasalt mix-xogħol bdiet taġixxi b'mod stramb, u ma bdietx tagħti każi, meta bdejt nistaqsija x'kienet il-problema ma rieditx twegibni. Jien staqsejtha kemm-il darba u fl-aħħar qaltli li bdiet il-proċeduri tas-separazzjoni. Jien bqajt b'halqi miftuħ, ma stajtx nemmen, meta staqsejtha r-raġuni, ma rieditx tgħidli. Matul il-lejl tgħidx kemm bkejt.

L-għada fil-għodu hi ammettiet li kient ommha li bdiet dawn il-proċeduri u li hi ma rieditx tissepara, biss wara ammont ta' qrid mingħand ommha ddeċidiet li tagħmel dak li qaltilha. Dakinhar wassaltha x-xogħol, u aħna u sejrini hi dañket u qalet li ma messnix neħodha hekk għaliex hi ma rieditx titlaqni. Ftit granet wara morna għand Dr. BB1 li kkonfermatli li kienet omm A li talbet is-separazzjoni, A ma rieditx tissepara u qalet li xtaqet ittini ċans ieħor. Jien ħadt ir-ruħ, ma xtaqtx nitlef lil marti, biss meta tlaqna mill-uffiċju tal-avukat bdejt inħossni użat. Jien kont naħdem minn fil-għodu sa fil-għaxija, waqt li ommi kienet issajrilna f'nofsinar u fil-għaxija. Ġimgħa wara kellimt lil A u għidtilha li jien kont qed inħossni wżat u li ma stajtx nibqa' magħha.

Hi qaltli li ma kienitx problema, qaltli biex nisseparaw biss nibqgħu noqogħdu flimkien. Il-verita' kienet li hi kienet diga' kkonsultat mal-avukati tagħha li qalulha li jekk titlaqni mingħajr raġuni, tibqa' b'xejn. A kienet qiegħda tippjana s-separazzjoni tagħna kif l-iktar jaqbel lilu, dan sirt nafu minn djarju li kont sibt fil-kexxun tagħha. Meta kien ikollha aptit kienet tistedinni għas-sess, u kien f'wieħed minn dawn l-okkażjonijiet li reġgħet inqabdet tqila għat-tieni darba.

Iktar 'il quddiem intbaħt li marti qatt ma kellha dubju fuq is-separazzjoni tagħna. Qaltli bosta drabi li hi kibret mingħajr missier, u li l-irġiel m'humix neċessarji ġo familja.

Tlabbt lil A kemm-il darba biex nieħdu sehem fir-reġistrazzjoni ta' D, kull ma mxxieli naraha lil binti ż-żgħira hu għal kwarta,

mort infittixhom ir-Registru, biss ma kienux hemm. Pruvajt minn kollox sabiex nara lil C, biss qatt ma rnexxieli, lanqas biss naf fejn A qiegħda toqgħod. Għamilt is-snin sa m'acċettajt il-fatt li qatt ma kont ser nerġa nara lil uliedi. Kelli nitlaq minn Malta għaliex ma flaħtx nissaporti aktar.

Jiena ċert li binti batiet ħafna meta ommha ħaditha mingħand missierha. Jien u binti kellna relazzjoni tajba ħafna, jien inħobbhom it-tnejn, u meta indunajt li t-tfal kienu ser jintużaw bħala arma biex jiżżefnu fin-nofs, għamilt dak kollu li stajt biex nevita li dan jiġri. Jien ma kelli l-ebda kuntatt, la ma' A, u lanqas mat-tfal, għalxejn kont nipprova. Ma kellix xogħol, b'hekk ma stajtx inħallas lill-avukat, lanqas insiefer ma stajt, kien missieri li ħallasli biex insiefer, u b'hekk nitlaq minn Malta."

Illi a fol 174, sar rikors ta' G B għar-ripreża tal-fond f' _____ (omissis) li kien id-dar matrimonjali, wara li ż-żwieġ ġie dikjarat null, l-attriċi reġgħet iżżewġet u qed tgħix x'imkien ieħor. A fol 185, il-Qorti laqgħet t-talba.

Illi a fol 426, l-attriċi esebiet tliet (3) dokumenti. Dok 'A', a fol 427, is-sentenza tat-Tribunal Ekkleżjastiku tal-Ewwel Istanza; Dok 'B'. a fol 444, is-sentenza Tribunal Ekkleżjastiku tat-Tieni Istanza; Dok 'C', a fol 452, Digriet għar-reġistrazzjoni tal-imsemmija sentenzi.

Illi l-attriċi tiffonda l-baži ġudizzjarja tagħha fuq il-fatt li l-ħajja konjugali tal-kontendenti kienet saret impossibbli għar-raġunijiet imputabbli lil żewġha ta' adulterju, sevizzi, moħqrija, minacċi, nsulti u nġurji gravi, b'dan ukoll li minħabba dan l-atteġġjament illegali tiegħu lejn l-attriċi u wliedu, il-hajja konjugali ta' bejniethom saret impossibbli u ż-żwieġ tkisser irrimedjabbilment.

Illi naturalment jekk xi waħda minn dawn il-motivi tissussisti dan ikun biżżejjed biex t-talba prinċipali tal-attriċi – dik tal-firda personali – tiġi akkolta.

Illi issa,

“... l' incompatibilita' di carattere non costituisce motivo per cui la legge accorda il diritto alla separazione personale, pure la stessa non puo' non essere presa nella debita considerazione dalla Corte per la valutazione della gravita' delle cause che avessero determinato una delle parti ad adire il tribunale per ottenere la separazione¹.”

Illi f'din l-istess decizjoni, gie agġunt inoltre illi *“un contegno di indifferenza persistente da parte di un coniuge verso l'altro costituisce una sevizia morale”*.

Illi adoperat dan ir-raġunament għal każ partikolari hawn eżaminat għandu jibbasta biex jikkonvinci li l-azzjoni attriċi hi bażata fuq motiv ġust. Biex jingħad kollox, teżisti ġustifikazzjoni wkoll tal-fatt tal-abbandun: *“quando si effettuasse e si prolungasse senza giusta causa. La persistenza e la continuita` in tal caso, anzi, attribuirebbero all'abbandono un carattere ingiurioso².”*

Illi effettivament dan il-karattru ingurjuż konsegwit bl-abbandun għandu wkoll sapur ta' moħqrija meta l-mara u l-ulied jifhallow bla manteniment u dawn ikunu kostretti li għas-sussistenza tagħhom jirrikorru għall-għajnuna soċjali.

Illi fl-affidavits rispettivi tagħhom, omm l-attriċi, H³, u l-familjari tagħha, T⁴ u U⁵, kif ukoll ix-xhieda l-oħra, terzi għall-kontendenti bħar-Rappreżentant tal-ETC⁶ u Rappreżentant ta' Micallef Car Centre⁷ isostnu l-verżjoni tal-attriċi.

Illi min-naħa l-oħra missier il-konvenut u l-familjari tiegħu jippruvaw ipinġuh bħala tifel mingħajr ebda esperjenza, verżjoni inverosimili u li għandha mill-inveritier meta

¹ Marianna Attard –vs- Achille Attard, deciza mill-Prim' Awla, Qorti Civili, fis-16 ta' Novembru 1932, Vol. XXVIII P II p 298.

² Emmanuela Coleiro -vs- Lorenzo Cutajar”, deciza mill-Prim' Awla, Qorti Civili, fil-15 ta' Jannar 1925, Vol. XXVI P II p 9.

³ Folio 18 tal-proċess.

⁴ Folio 70 tal-proċess.

⁵ Folio 72 tal-proċess.

⁶ Folio 76 tal-proċess.

⁷ Folio 76 et seq. tal-proċess.

wieħed jikkonsidra l-adulterju tiegħu waqt iż-żwieġ u l-fatt li kien kapaċi jibni ħajja oħra fl-esteru u anke jaħdem bi profitt fl-esteru u konsiderando wkoll l-indifferenza totali tiegħu lejn iż-żewġ uliedu, kif ukoll in-nuqqas ta' interess fil-proċeduri odjerni li għandhom ukoll minn disrispett u arroganza fil-konfront tal-istess Qorti hekk kif il-konvenut injora l-ordni ta' din l-Onorabbli Qorti u baqa' ma deherx quddiemha sabiex isirli l-kontro-eżami.

Illi jiġi notat ukoll illi fl-affidavit tiegħu l-konvenut la żmentixxa diskors martu dwar l-attribuzzjoni fil-konfront tiegħu ta' infedelta` lejha u lanqas tar-relazzjoni extra-konjugali tiegħu mal-imsemmija L. U anke li kieku, din il-Qorti hija tal-opinjoni li l-attriċi ppruvat l-eżistenza ta' tali infedelta ampjament bil-provi minnha mressqa, liema provi inkluż id-djarju tal-konvenut minnha prodott ma ġiex żmentit jew miċħud mill-konvenut u lanqas ribattut.

Illi *in oltre* l-allegazzjonijiet magħmula mill-konvenut u l-familjari tiegħu fil-konfront tal-attriċi ma ġewx ippruvati u għalhekk jibqgħu biss allegazzjonijiet.

Illi evalwati l-provi u l-verżjonijiet attendibbli fil-fehma ta' din il-Qorti, ma jidhirx li jista' jkun hemm dubju illi fiċ-ċirkostanzi tal-fatti fuq imsemmija l-konvenut għandu l-kolpa maġġuri għat-tifrik taż-żwieġ.

Illi issa kif paċifikament akkolt fil-ġurisprudenza tal-Qrati tagħna l-liġi tqiegħed bħala motivi li jiġġustifikaw l-azzjoni l-episodji saljenti tal-ħajja konjugali u mhux inċidenti minuri⁸, kif ċertament tikkwalifika l-assenza kontinwa tal-konvenut mill-ħajja matrimonjali u l-abbandun mhux biss ta' martu iżda wkoll ta' wliedu konsegwenza ta' tali assenza.

TALBIET OĦRA

Illi jirriżulta li t-tifla l-kbira C illum hija maġġorenni iżda D għadha minuri u għalhekk għad hemm lok għal

⁸ Caterina Agius -vs- Benedict. Agius, deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili, fit-13 ta' Ġunju 1967.

provvediment fir-rigward tagħha. Il-Qorti kwindi se tordna ħlas ta' manteniment għaliha.

Illi kwantu għat-talba *ai fini* tal-artikolu 48 dan jgħid hekk:

“48. (1) Il-parti, ir-raġel jew il-mara, illi tkun il-ħtija tal-firda għal waħda mir-raġunijiet imsemmijin fl-artikoli 38 u 41 titef -

(a) il-jeddijiet imsemmijin fl-artikoli 631, 633, 825, 826 u 827;

(b) dak kollu li tkun kisbet mill-parti l-oħra b'donazzjoni bi ħsieb taż-żwieġ, jew waqt iż-żwieġ, jew taħt titolu ieħor gratuwitu;

ċ) kull jedd ta' parti miż-żwieġ għan-nofs tal-akkwisti illi jkun saru l-aktar bil-ħidma tal-parti l-oħra wara data stabbilita mill-Qorti bħala d-data meta l-parti għandha tkun kunsidrata li minnha tkun ħatja tal-firda. Għall-finijiet ta' dan il-paragrafu biex jiġi determinat jekk akkwist ikunx sar l-aktar bil-ħidma ta' waħda mill-partijiet fiż-żwieġ, għandhom jitqiesu l-kontributi b'kull mod taż-żewġ partijiet skond l-artikolu 3;

(d) il-jedd li ġġiegħel lill-parti l-oħra, f'kull każ, li tagħtiha l-manteniment bis-saħħa tal-obbligu li jitnissel miż-żwieġ.”

Illi l-artikoli 38 u 41 imsemmija f'dan l-artiklu jsemmu adulterju u abbandun rispettivament. Ma hemmx dubju allura kif ingħad li f'dan ir-rigward l-attriċi għandha raġun titlob l-applikazzjoni tiegħu.

Illi kwantu għall-komunjoni tal-akkwisti l-attriċi ressqet diversi provi li l-konvenut ha għalih diversi oġġetti u bieghom lil terzi. Diffiċli għall-Qorti li tasal għal somma preċiża u għalhekk se takkorda ħlas *arbitrio boni viri*. Il-Qorti jidhrilha li nvista tal-provi prodotti s-somma għandha tkun ta' disgħin elf Ewro (€90,000) kompriži sehem l-attriċi mill-istokk tal-ispizerija li l-konventu ħa u biegh. Mill-bqija lllum il-ġurnata ma hemm xejn x'jinqasam u anke d-dar matrimonjali lllum ma baqgħetx f'idejn l-attriċi peress li issa

Kopja Informali ta' Sentenza

miżżewġa lil ħaddieħor u tgħix band'oħra. Ma jidhirx li kien hemm proprjeta' immobbli mixtrija fiż-żwieġ.

DEĊIŻJONI

Għal dawn il-mottivi, il-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi:

- 1. Fir-rigward tal-ewwel talba, filwaqt li tastjeni milli ttipprovdi dwar is-separazzjoni in vista tal-annullament taż-żwieġ, tiddikjara li l-konvenut kien responsabbli għat-tifrik taż-żwieġ;**
- 2. Tordna lill-konvenut iħallas lill-attriċi manteniment ta' mitejn u sittin Ewro (€260) fix-xahar għall-minuri D;**
- 3. Taffida l-kura u l-kustodja tal-istess D f'idejn l-attriċi;**
- 4. Tilqa' r-raba' talba;**
- 5. Fir-rigward tal-ħames u s-sitt talba tordna lill-konvenut iħallas is-somma ta' disgħin elf Ewro (€90,000) lill-attriċi u tiddikjara xolta l-komunjoni tal-akkwisti;**
- 6. Tastjeni milli tieħu konjizzjoni ulterjuri tas-seba' talba;**
- 7. Tilqa' t-tmien talba;**

Spejjeż tal-kawża jkunu a kariku tal-konvenut.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----